

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 50290-04-18 אלבאז נ' רשות המיסים

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט אחיקם סטולר

מעוררים חסן אלבאז

נגד

משיבים רשות המיסים

פסק דין

1

2

3 1. בפני בקשה של המשיב - מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה, לסלק את ערעור המס על
4 הסף בשל התיישנות מהותית לאור היות החלטות המשיב סופיות וחלוטות, ובשל
5 העדר סמכות עניינית.

6

7

רקע

8

9 2. ביום 26.4.2018 הגיש המערער ערעור מס בעניין חיוב וגביית חובות מע"מ בגין שומות
10 מס, הודעת כפס מס ופסילת ספרים ביחס לשנים 2001 – 2004, אשר מסתכמים נכון
11 למועד הגשת הערעור בסכום של 3,334,797 ₪ (להלן: "הערעור"). לצד הודעת הערעור
12 הגיש המערער גם בקשה דחופה במעמד צד אחד למתן צו ביניים האוסר על המשיב
13 לנקוט בהליכי גבייה כנגד המערער ולהורות על ביטול ההגבלות אשר הוטלו עליו בגין
14 החוב האמור למע"מ, עד להכרעה סופית בערעור המס.

15

16 3. בערעור טוען המערער כי הוא אינו חייב למשיב חובות כלשהם ביחס לשנים 2004-
17 2001. לטענתו, פסילת הספרים בשנים 2001-2004 הייתה נוכח הסתבכותו בתום לב
18 וללא עוול בכפו, הוא נשפט בבית המשפט בגין כך ואף שילם קנס בסכום של 120,000
19 ₪. למערער היה תיק איחוד שהתנהל כנגדו בלשכת ההוצאה לפועל, הוא הגיש בקשת
20 הפטר על חובותיו, וביום 25.12.17 הופטר מחובותיו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 50290-04-18 אלבאז נ' רשות המיסים

תיק חיצוני:

1
2 4. המערער טוען עוד כי המשיב אינו זכאי לדרוש ולגבות ממנו סכום כלשהו בקשר עם
3 מס התשומות לשנים 2001-2004, שכן החוב התיישן, וכי התראות ודרישות חוב ששלח
4 המשיב למערער בקשר עם החובות הנטענים הוצאו שלא כדין והן בטלות. לטענת
5 המערער, המשיב אינו רשאי לנקוט כנגדו בהליכי גבייה כלשהם בקשר לחובות אלו,
6 שכן המשיב לא פעל במשך כל השנים מאז היווצרותו של החוב הנטען לגבייתו, עד
7 לשנת 2018, ורק אז נודע למערער על קיום החוב למשיב בעקבות מגבלות שהוטלו
8 עליו מאת המרכז הארצי לגביית קנסות. לטענת המערער, הליכי גבייה מנהליים אינם
9 עוצרים את מרוץ ההתיישנות. המערער טוען כי לאור הזמן הרב שחלף והתיישנות
10 החוב, ולאור הראיות שהומצאו למשיב, הפעלת הליכי גבייה מנהליים כנגד המערער גם
11 חורגת ממתחם הסבירות ומחובות ההגינות ותום הלב החלות על רשות ציבורית
12 ופוגעת באינטרס הציבור.
13

טענות המשיב בבקשה לסילוק הערעור על הסף

14
15
16 5. בבקשתו לסילוק הערעור על הסף טוען המשיב כי בהתאם לחוק מס ערך מוסף,
17 התשל"ו-1975 (להלן: "חוק מע"מ") ולתקנות מס ערך מוסף ומס קניה (סדרי הדין
18 בערעור), התשל"ו-1976 (להלן: "תקנות סדרי הדין בערעור"), ניתן להגיש ערעור מס
19 מכח חוק מע"מ רק על "החלטת מנהל" - החלטת מנהל בהשגה, החלטת מנהל על
20 הטלת כפל מס, החלטת מנהל להטיל קנס בשל אי ניהול ספרים וכדו', וזאת בתוך 30
21 יום מקבלת ההודעה.
22
23 6. בענייננו, חלפו שנים רבות ממועד החלטת המנהל, והמערער לא השיג ולא ערער על
24 אף אחת מהחלטות המשיב.
25
26 7. סעיף 79 לחוק מע"מ קובע את המועדים להתיישנות השומה. אין חולק שחלף המועד
27 לתיקון השומה, והשומות הפכו סופיות. משכך, חלה התיישנות מהותית על החלטות
28 המשיב, חוב המס הפך סופי וחלוט, ויש לדחות כל טענה שעניינה החלטות המשיב
29 מהשנים 2001-2004.
30
31 8. בהודעת הערעור אין טענה עניינית של המערער על השומה, אלא טענות כוללניות
32 וסתמיות בלבד.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 50290-04-18 אלבאז נ' רשות המיסים

תיק חיצוני:

1
2 9. בהודעת הערעור מעלה המערער טענות נגד הליכי גביית החוב, אולם ערעורי מס לא
3 נועדו לבחון את הליכי הגביה ולבית המשפט אין סמכות עניינית לדון בטענות מסוג
4 זה.
5

טענות המערער בתגובה לבקשה לסילוק הערעור על הסף

6
7
8 10. בתגובתו לבקשה לסילוק הערעור על הסף טוען המערער כי אין לסלק תביעה על הסף
9 אלא אם מתברר לבית המשפט שאין סיכוי של ממש למערער להצליח בתביעתו.
10 מחיקת תביעה על הסף היא אמצעי קיצוני הננקט רק מקום שאין אפשרות ולו קלושה
11 שהתובע יזכה בסעד המבוקש, מקל וחומר כאשר מדובר על דחיית תביעה שמהווה
12 מעשה בי-דין. על בית המשפט לנהוג זהירות יתרה ולעשות שימוש באמצעי זה רק
13 באותם מקרים בהם ברור לשופט כי אין התובע יכול לקבל את הסעד שהוא מבקש על
14 פי העובדות והטענות העולות מתביעתו.
15

16 11. המשיב חדל מלנסות לגבות את החוב הנטען של המערער, ולא הצביע בבקשתו לסילוק
17 הערעור על הסף על פעולת גבייה כלשהי בעניין החוב מאז היווצרותו. התצהיר שצורף
18 לבקשה לסילוק על הסף אינו חתום, ואי בו כל פירוט אודות פעולות הגבייה שנעשו.
19

20 12. ביום 24.4.2018 הגיש המערער עתירה מנהלית לבית המשפט המחוזי בשבתו כבית
21 משפט לעניינים מנהליים (עת"מ 44675-04-18). ביום 25.4.2018 ניתנה החלטה בעתירה
22 על ידי כב' השופטת מרוז, אשר קבעה כי: "ערעור זה הוכתר בטעות כעתירה מנהלית
23 בעוד שלמעשה מדובר בערעור מסים, אשר הסמכות העניינית לדון בו נתונה לבית
24 המשפט המחוזי. לפיכך, אני מוחקת את העתירה והבקשה למתן צו ארעי שהוגש
25 בגדרה. למען הסר ספק פתוחה בידי העותר הדרך להגיש ערעור זה מחדש לבית
26 המשפט המוסמך" (נספח א' לתגובת המערער). ערעור זה הוגש בהתאם לאמור ולכן
27 אין לסלק את הערעור מבלי לדון בו לגופם של דברים.
28
29
30

טענות המשיב בתגובה לתשובת המערער

31

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 50290-04-18 אלבאז נ' רשות המיסים

תיק חיצוני:

13. סמכות בית המשפט נקבעה בחוק מע"מ ובתקנות סדרי הדין בערעור, ואין בהחלטה עליה נסמך המערער כדי להקנות סמכות עניינית לבית משפט זה.

14. למערער אין כל טענה עניינית בנוגע לשומות המס.

15. חלף המועד לערעור על השומות ואף חלה עליהן התיישנות מהותית בהתאם לסעיף 79 בחוק מע"מ. המערער התעלם בתגובתו מסוגיית ההתיישנות המהותית.

16. אין רלוונטיות לשאלת סיכויי הערעור שכן אין לבית המשפט סמכות עניינית לדון בתובענה, ושעה שהשומות אף התיישנו.

הכרעה

17. על פי הפסיקה, נקודת המוצא בכל הנוגע לסילוק תובענה על הסף הינה כי מחיקה על הסף של תביעה היא אמצעי קיצוני, הננקט רק במקרים יוצאי דופן ובמקום שאין אפשרות, ולו קלושה, כי התובע יזכה בסעד המבוקש (רע"א 661/17 אלמשרק חברה לביטוח בע"מ נ' אלסנדוק (הקרן) אלפלסטיני לפיצוי נפגעי תאונות דרכים (פורסם בנבו) (16.02.2017); רע"א 359/06 עו"ד מועין נ' עו"ד פרג' (פורסם בנבו) (26.4.2006); רע"א 7843/15 דוד לובינסקי בע"מ נ' בראל (פורסם בנבו) (20.12.2015)). על בית המשפט לנקוט משנה זהירות ויד קמוצה בבואו לדחות תובענה על הסף, כיוון שזו מונעת מתובע לממש את זכותו להביא את עניינו לפני בית המשפט. כאשר קיימת אפשרות, ולו קלושה, שעל פי העובדות המהוות את עילת התביעה יזכה המערער בסעד שהוא מבקש, אין מונעים ממנו להיכנס בשערי בית-משפט (ע"א 642/89 עזבון המנוח שניידר ז"ל ואח' נגד עיריית חיפה ואח', פד"י מו(1) 470, 476-477; ע"א 35/83 לאה חסין נ' רחל פלדמן, פ"ד לז (4) 721, 724); י' זוסמן סדרי הדין האזרחי (מהדורה שביעית, בעריכת ד"ר שלמה לוין) (תשנ"ה-1995), בעמ' 387).

18. כפי שציין המשיב בבקשתו, ערעור מס המוגש מכח חוק מע"מ מוגבל לסוג העניינים המנויים בחוק מע"מ, שבהם הוקנתה לנישום זכות ערעור לבית המשפט המחוזי. בין עניינים אלו נכללים ערעור על החלטת המנהל בהשגה (ס' 83 לחוק מע"מ), ערעור על החלטה להטיל כפל מס על הוצאת חשבונית מס וניכוי מס תשומות שלא כדין לפי ס'

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 50290-04-18 אלבאז נ' רשות המיסים

תיק חיצוני:

- 1 50 לחוק (ס' 64 לחוק), ערעור על החלטה על פסילת ספרים (ס' 74 בחוק), ערעור על
2 החלטה להשית קנס (ס' 95 בחוק), ועוד (ראו גם: א' נמדר מס ערך מוסף (כרך ב',
3 מהדורה חמישית, 2013) עמ' 954-964 (להלן: "נמדר"). מדובר אפוא בדרכים מיוחדות
4 להגשת ערעור על החלטות המשיב, אותן קבע המחוקק, ויש להיצמד אליהן (ראו בעניין
5 זה נמדר, בעמ' 948-949).
- 6
7 19. בחוק מע"מ (ראו למשל: ס' 64(א), ס' 95(ב), 95(ב1)) ובתקנה 2(א) בתקנות סדרי הדין
8 בערעור נקבע כי המועד להגשת ערעור על החלטת המנהל לבית המשפט המחוזי הינו
9 תוך 30 יום מיום קבלת ההודעה על החלטת המנהל.
- 10
11 20. בענייננו, אין חולק כי הערעור שהוגש מתייחס לחובות בגין פסילת ספרים לשנים
12 2001-2004. על פי התצהיר מטעם המשיב, ספרי המערער נפסלו לתקופה שבין ינואר
13 2001 עד יוני 2004, ובשל כך הוטל על המערער קנס ע"ס 67,725 ₪. שומת מס עסקאות
14 לפי מיטב השפיטה ע"ס 618,590 ₪ ו- 541,746 ₪ נערכה בתאריך 5.4.2005, שומת מס
15 תשומות לפי מיטב השפיטה נערכה בתאריך 22.7.2003, וכפל מס עסקאות ע"ס 992,543
16 ₪ הוטל בתאריך 22.7.2003. המערער לא השיג ולא ערער על אף לא אחד מרכיבי החוב
17 (ס' 5-10 בתצהיר משה שרעבי גובה ראשי במשרד המשיב, שצורף לבקשה לסילוק על
18 הסף). המערער לא חלק על כך בתגובתו לבקשת המשיב לסילוק הערעור על הסף, ולא
19 טען אחרת. המערער אף טען בכתב הערעור כי מדובר בחוב שתחילתו לפני שנים רבות,
20 כ- 17 שנה בממוצע, וכי החוב התיישן, דהיינו גם לשיטת המערער חלפו שנים רבות
21 מאז שהושתו עליו החיובים נושא ערעור זה. משכך, ברי כי המועד להגשת ערעור לפי
22 חוק מע"מ על החיובים נושא הערעור חלף לפני שנים רבות.
- 23
24 21. יתרה מכך, שומות מס העסקאות ומס התשומות לפי מיטב השפיטה נערכו בשנים
25 2005 ו- 2003, ומשכך חלף גם המועד לתיקון השומה על פי סעיף 79 בחוק מע"מ,
26 והשומות הפכו סופיות.
- 27
28 22. זאת ועוד; כפי שטען המשיב, בכתב הערעור לא העלה המערער כל נימוקים
29 המתייחסים לחיובי המס עצמם. מלבד הכחשה כללית של חובות המע"מ, וטענה
30 כוללנית כי ספרי המערער שניהל עוסק נפסלו לשנים 2001-2004 "על לא עוול בכפו
31 אודות תמימותו" וכי המערער "הסתבך מפאת תום ליבו ולא ידע איך השמיים נפלו
32 עליו ביום בהיר אחד", כל כולו של הערעור נסוב על טענות המערער בעניין נקיטת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 50290-04-18 אלבאז נ' רשות המיסים

תיק חיצוני:

- 1 הליכי גבייה כנגדו בגין חובות המס. גם הסעד אותו ביקש המערער בכתב הערעור הינו
2 להצהיר כי הוא אינו חב למשיב חובות כלשהם ביחס לשנים 2001-2004 ולמחוק את
3 החובות, ולהורות כי המשיב אינו זכאי לדרוש ולגבות ממנו סכום כלשהו בגין מס
4 תשומות לתקופה זו.
- 5
6 משעה שהלכה למעשה עניינו של הערעור הינו תקיפת הליכי הגבייה, ואין בו משום 23.
7 ערעור על חיובי המס עצמם, אין מדובר בערעור מס לפי חוק מע"מ. כפי שאמרנו,
8 ערעור המס מוגבל לאותם עניינים בהם נקבעו בחוק מע"מ הסדרים לערעור על
9 החלטת המנהל, ולא ניתן במסגרת ערעור מס לתקוף את הליכי גביית החוב. אין גם
10 מקום לעשות שימוש בהכתרת תובענה כ'ערעור מס' על מנת להקים סמכות לדון בו
11 ככזה, שעה שהערעור אינו מכיל ולו טעם ענייני אחד לתקיפת החלטות המשיב נושא
12 חוב המס. בהקשר זה יוער כי מקובלת עליי טענת המשיב כי אין בהחלטה שניתנה
13 במסגרת העתירה המנהלית, עליה נסמך המערער, כדי להקנות סמכות לבית משפט זה
14 לדון במסגרת ערעור מס בטענות שעניינן הליכי הגבייה, שעה שסמכות זו לא מוקנית
15 כאמור על פי חוק מע"מ.
- 16
17 נוכח כל האמור לעיל, אני מורה על מחיקת הערעור, לרבות הבקשה לצו הביניים 24.
18 שהוגשה במסגרתו.
- 19
20 25. בנסיבות העניין איני עושה צו להוצאות.
21
22 ניתן היום, ט' חשוון תשע"ט, 18 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.
23

אחיקם סטולר, שופט

24
25
26
27